

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Бакаєв О. Л. Глобалізація фінансових ринків / Стратегія економічного розвитку в умовах глобалізації: Монографія / За ред. д-ра екон. наук, проф. Д. Г. Лук'яненка. — К.: КНЕУ, 2001. — 538 с. — Режим доступу до електронних документів: <http://fingal.com.ua/content/view/215/39/1/1/>
2. Орлова Н., Свечкіна А. Особливості розвитку світового фінансового ринку в умовах глобалізації // Журнал "СХІД" № 5 (83) 2007 рік. — Режим доступу до електронних документів: http://www.experts.in.ua/baza/analic/index.php?ELEMENT_ID=23387
3. Крупка І. Концептуальні основи інтеграції фінансового ринку України в глобальний фінансовий простір // Вісник Львів. Ун-ту. Серія екон. 2009. Вип. 42. С.325-341.
4. Feldstein M., Horioka C. Domestic Saving and International Capital Flows// The Economic Journal. — 1980. — Vol. 90. — P. 314–329.
5. French K., Poterba J. Investor Diversification And International Equity Markets, American Economic Review, 1991, v81(2), 222-226.
6. Obstfeld M., Rogoff K The six major puzzles in international macroeconomics: is there a common cause? — NBER: Working Paper № 7777, 2000.

РЕЗЮМЕ

Функціонування міжнародної фінансової системи в умовах світової економічної кризи визначається макроекономічною політикою провідних країн світу, що формують її інфраструктуру та визначають шляхи руху капіталу. Співвідношення показників стабільності валютного курсу, вільного руху капіталів та внутрішньої економічної стабільності визначають ступінь інтеграції країн до світового господарства та відповідно залежність країн від кризових явищ у ньому.

Ключові слова: міжнародна фінансова система, шляхи руху капіталу, світова фінансова інфраструктура, світова економічна криза.

РЕЗЮМЕ

Функционирование международной финансовой системы в условиях мирового экономического кризиса определяется макроэкономической политикой ведущих стран мира, которые формируют ее инфраструктуру и определяют пути движения капитала. Соотношение показателей стабильности валютного курса, свободного движения капиталов и внутренней экономической стабильности определяют степень интеграции стран в мировое хозяйство и соответственно зависимость стран от кризисных явлений в нем.

Ключевые слова: международная финансовая система, пути движения капитала, мировая финансовая инфраструктура, международный экономический кризис.

SUMMARY

The functioning of the international financial system during the global economic crisis is determined by the macroeconomic policy of the leading countries of the world, which form the it infrastructure and determine the way of movement of capital. The ratio of the stability of the exchange rate, free capital movements and domestic economic stability determine the degree of integration of countries into the world economy and, accordingly, the dependence of the country from the crisis in it.

Keywords: international financial system, ways of movement of capital, the world's financial infrastructure, the international economic crisis.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Сидорук І.С., аспірантка кафедри міжнародної економіки і підприємництва Національного університету державної податкової служби України

Постановка проблеми. Актуальність теми визначається тим, що вивчення найважливіших принципів та інструментів системи державної підтримки малого бізнесу розвинутих країн є необхідною умовою для розробки ефективного державної політики сприяння розвитку малого підприємництва в Україні. Адаже, в умовах економічної кризи, саме мало підприємництво здатне найшвидше та економічно вирішувати проблеми безробіття, реструктуризації економіки, формування і насичення ринку споживчих товарів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження природи малого та середнього бізнесу, його місця та ролі в розвинутих ринкових економіках, реагування на заходи державного регулювання та підтримки є об'єктом уваги таких зарубіжних вчених як Т. Бартік, В. Баумоль, А. Брунетті, М. Вайт, Б. Вебер, П. Вестхед, Д. Кібл, А. Мадж, А. Мосс, А. Мюйцер, Р. Ор, Я. Циков, Екарт Д. Штрагеншульте. Багатоаспектні проблеми державної підтримки розвитку малого підприємництва досліджують у своїх працях такі українські науковці, як: З. Варналій, Л. Воротіна, В. Гець, А. Дегтяр, М. Долішній, С. Дрига, С.Б. Жарая, В. Колот, Т. Кондратюк, М. Корецький, В. Кредісов, О. Кужель, О. Кузьмін, О. Лебединська, О. Мордвінов, А. Пасхавер, С. Покропивний та ін. Проблемам державної підтримки малого підприємництва належить ряд публікацій, однак, для формування ефективного механізму підтримки малого підприємництва на регіональному рівні необхідно більш детально дослідити зарубіжний досвід регіональної політики сприяння розвитку малого бізнесу.

Мета роботи полягає в дослідженні європейського досвіду формування механізмів підтримки та спрощення дозвільних процедур ведення підприємницької діяльності. Також, необхідно визначити принципи законодавства ЄС щодо реформування дозвільної системи та особливості системи підтримки та розвитку малого підприємництва на регіональному рівні у державах-членах ЄС на прикладі Німеччини.

Виклад основного матеріалу дослідження. На початку другого десятиліття XXI ст. головними цілями регулювання і підтримки малого та середнього бізнесу в ЄС є завдання, що пов'язані, насамперед, з укріпленням єдиного внутрішнього ринку, інтернаціоналізацією підприємницької діяльності, усунення адміністративних бар'єрів, створення єдиного економічного простору шляхом уніфікації єдиної законодавчої бази з малого бізнесу, підсилення взаємодії країн-членів ЄС із створення економічного союзу у межах ЄС [1, с. 29].

На сучасному етапі у регіональній політиці країн ЄС прослідковуються такі тенденції: з одного боку, відбувається процес централізації державного управління, і це є особливою рисою більшості країн, з іншого боку, спостерігається тенденція до скорочення сфери використання адміністративних методів управління. Вони замінюються економічними, склад яких дозволяє проводити гнучку регіональну політику.

Основою європейського підходу до підтримки підприємництва є створення державними структурами економічних та правових стимулів для його розвитку. Політика ЄС щодо підприємництва спрямована на заохочення інновацій, підприємливості та конкурентності у виробництві й наданні послуг, створюючи сприятливу бізнес-атмосферу та заохочувальне регуляторне середовище. Політика щодо підприємництва – не ізольована сфера діяльності ЄС. Вона щільно переплітається з іншими напрямками політики, такими, як єдиний ринок і політика щодо конкуренції. Дослідження зарубіжних науковців підтверджують ту тезу, що розвиток підприємництва в Європі відстає, особливо, порівняно із США. Готовність ризикувати у бізнесі залежить від культурних чинників, відмінних у різних країнах, так само, як і від низки інших факторів, зокрема, економічних обставин, доступності капіталу та регуляторного клімату. ЄС намагається створити сприятливіше економічне й регуляторне довкілля для підприємництва, особливо зосередившись на можливостях заснування й розвитку малих підприємств [2, с. 465].

Особливістю європейської моделі державної підтримки малого та середнього підприємництва є її дворівнева структура. На

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

вищому – наднаціональному рівні за формування напрямів державної підтримки підприємницької діяльності та її реалізацію відповідає Європейська комісія, а на національному рівні виконання цих завдань покладено на міністерства, до компетенції яких належить створення спеціальної інфраструктури на кожному з напрямів державної підтримки малого та середнього бізнесу. Важливу роль у запровадженні цієї моделі відіграють органи влади на регіональному рівні, які уповноважені приймати рішення щодо надання певних видів державної підтримки.

Європейська Комісія все більше спонукає національні уряди до підтримки малого та середнього підприємництва. При чому можливості держав у справі сприяння розвитку та підтримки підприємництва є досить різноманітними. Це і якісна система освіти, й оптимальна податкова система (наприклад, пільгові ставки щодо оподаткування), і відповідна нормативна база та мінімальні обмеження на підприємницьку діяльність, державні гарантії тощо.

У 1993 р. ЄС видало «Білу книгу», в якій висвітлюється європейська політика і стратегія по відношенню до малих та середніх підприємств. У ній малий бізнес розглядається як гарантія збереження високого рівня зайнятості, розвитку системи соціального забезпечення, захисту навколишнього середовища тощо.

Другим документом, що визначає політику підтримки малого бізнесу в ЄС стала «Європейська хартія малих підприємств». Вона закликала держави-члени ЄС і Європейську Комісію до узгоджених дій на підтримку малого підприємництва за кількома напрямками, зокрема:

- освіта й навчання підприємницької діяльності;
- дешевше й швидке створення нових підприємств;
- поліпшення законодавства й регулювання;
- полегшення доступу до інтернету;
- оподаткування й фінанси;
- максимальне використання переваг єдиного ринку;
- розвиток технологічних можливостей малих підприємств [3].

У цьому документі глави держав визнають великий потенціал малих підприємств, а також підкреслюють важливість розвитку духу підприємництва та створення сприятливих умов для подальших спроб створення власної справи навіть за умов деяких попередніх невдач. Визнається важливість таких цінностей як професіоналізм, надійність та гнучкість у нових економічних умовах. Головні положення, що викладені у Хартії були включені до багаторічних програм з розвитку малого бізнесу та впроваджені у практику завдяки різноманітним проектам, що були здійснені з метою підтримки підприємств.

Важливу роль у формуванні оптимальних умов розвитку малого підприємництва відіграє Акт про мале підприємництво, що був прийнятий у 2008 році. Акт містить десять принципів, метою яких є полегшення адміністративного навантаження та покращення бізнес-середовища для малих підприємств ЄС. При чому полегшення адміністративного навантаження разом із спрощенням доступу малих підприємств до капіталу та заходами підтримки виходу підприємств на зовнішні ринки визнане одним з пріоритетних завдань.

Зміст відповідного Акту спрямований на покращення загального політичного підходу до підприємництва, безповоротне закріплення принципу «Спочатку думай про мале» при прийнятті політичних рішень, починаючи із регуляторних актів і закінчуючи державною службою, а також на сприяння зростанню малого підприємництва шляхом вирішення проблем, що перешкоджають їх розвитку.

Очевидно, що запровадження в Україні принципів європейського Акту про мале підприємництво є логічним кроком у сфері розвитку малого бізнесу і підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств.

Структура суб'єктів підприємництва в Україні загалом відповідає структурі суб'єктів підприємницької діяльності в економічно розвинутих країнах [4]. Це дає право не тільки на порівняння показників розвитку підприємництва із показниками цих країн, але й на аналіз організації та функціонування відповідних інституцій, що забезпечують діяльність суб'єктів підприємництва, та підготовку пропозицій для подальшого вдосконалення їхнього розвитку в Україні.

Серед публікацій зарубіжних авторів з питань державної підтримки малого бізнесу привертає увагу, насамперед, досвід Німеччини. За даними Міністерства економіки та технологій Німеччини, сукупність працівників підприємств малого та середнього підприємництва та представників вільних професій (лікарів, фармацевтів, адвокатів та ін.) головним чином створює середній клас Німеччини – визначальну складову німецького суспільства із середніми прибутками та володінням приватною власністю.

Основними вихідними тезами політики держави щодо підприємництва у Німеччині є наступні:

- держава втручається в економічний процес тією мірою, у котрій приватний сектор не може пристосуватися до умов діяльності, що змінюються;

- у Німеччині пріоритет надається самостійності підприємств, а не державній підтримці;

- надбавки та субсидії покривають, як правило, невелику частину потреб в інвестиційному фінансуванні [5, с. 172].

Крім того, 2008 року набула чинності реформа оподаткування підприємств. Підприємства одночасно змогли оптимізувати структури закупівель і витрат, здійснити інвестиції в інноваційні продукти й зміцити позиції для конкурентної боротьби. Німеччина належить до країн з найнижчими податками і відрахуваннями серед європейських країн.

Найважливіші регулюючі функції німецької держави пов'язані із забезпеченням правового та економічного порядку в країні та передбачають основоположні права на свободу підприємницької діяльності (наприклад, право підписувати договори, вступати в об'єднання, створювати філії та відділення, обирати професію та місце роботи, самостійно встановлювати ціни на продукцію, що виробляється) й на приватну власність та розпорядження нею, насамперед, засобами виробництва (земельними ділянками, будівлями, устаткуванням, іншими основними фондами). Це законодавчо закріплені принципи самостійного підприємництва [6, с. 625].

Держава може втручатися в економічний процес, якщо приватний сектор не в змозі в потрібній формі пристосуватися до умов діяльності, що існують або змінюються, та суспільних вимог (наприклад у галузі охорони довкілля); або запобігти недолікам економічного розвитку. Важливе значення при цьому має принцип відповідності державного втручання правилам ринкової економіки, сенс якого полягає у забезпеченні справедливих умов та високого рівня конкуренції. Зусилля держави спрямовані на створення та збереження якомога більшої кількості активно діючих малих підприємств. При чому антимонопольне законодавство перешкоджає окремим суб'єктам домінувати на ринку, це стосується й можливості для підприємств засвоювати ринки, які традиційно належали до монополії держави. Не без втручання ЄС у Німеччині стали більш відкритими для конкуренції такі галузі, як телекомунікація, пошта, громадський транспорт, постачання.

З метою підтримки малих підприємств у 2007 році було прийнято закон, який надає їм більшу свободу дій, зменшує бюрократичні перепони та спрощує різні дозвільні процедури. Зменшення рівня бюрократії та податкових ставок для підприємств, спрощення процедури успадкування підприємств і сплати за це податку зі спадщини мають збільшити інвестиційні переваги та економічну привабливість Німеччини [6, с. 700].

Дерегуляція останнім часом є одним з головних напрямків реформування системи німецької бюрократії. За останніми дослідженнями проходження процесу дерегуляції у Федеральній землі Баден-Вюртемберг за період з 1999 по 2005 рр. кількість прийняття нових законів та регуляторних актів зменшилась більше як на 36 відсотків [7, с. 100]. Земля Саарланд має ще краший результат проходження процесу дерегуляції. За період з 1999 до 2004 рр. кількість регуляторних актів та різноманітних рішень була зменшена з 3346 до 2456. Таким чином, втратили чинність три з чотирьох регуляторних актів та положень. Ідентичні результати мають й інші федеральні землі [7, с. 101].

На комунальному рівні вже багато років органи місцевого самоврядування забезпечують інформаційне супроводження започаткування підприємства. Як правило завданням таких підрозділів є консультування початківців та підтримка їх при проходженні дозвільних процедур у різноманітних установах. Дослідженнями підтверджено, що засновники підприємств, які на етапі підготовки та

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

проходження процедур реєстрації підприємства були добре поінформовані, мали менше проблем із різноманітними службами, установами, та дозвільними процедурами.

Загальновідомим у Німеччині прикладом з організаційної підтримки підприємств є м.Гайдельберг з ідеєю єдиного вікна або «універсаму послуг», де підприємець має тільки одну контактну особу, яка як менеджер (адміністратор) координує проходження всіх дозвільних процедур [8, с. 155]. Важливим є те, що така установа вирішує всі формальності. Інші установи, такі як, наприклад, служба з охорони навколишнього середовища (нім. Umweltamt) та управління будівництва (нім. Bauamt) вирішують всі питання, які виникають під час реєстрації, без участі підприємця.

Дане поняття – «універсам послуг», відоме у німецькій системі публічного управління як «Bürgeramt», в англійській – як «One Stop Shop», у французькій як «Centre de formalites des entreprises (CFE)» [8, с. 155], в українській мові ще не має усталеної назви й іменується по-різному: «Приймальня для громадян», «Громадська приймальня», «Центр муніципальних послуг», «Єдиний дозвільний центр», «Прозорий офіс». Проте найчастіше використовується термін «єдиний офіс», тобто центр з комплексного надання адміністративних послуг місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

«Універсами послуг» у Німеччині надають загалом 18 послуг. Натомість, для порівняння, у Запорізькому центрі адміністративних послуг «Єдиний дозвільний центр» (створений у грудні 2005р.) надається 70 адміністративних послуг включно з реєстраційними та деякими внутрішніми послугами. Послуги надають 8 підрозділів міської ради (власні) та 16 державних дозвільних органів (залучені) [9].

Припускаємо, що така невелика кількість процедур, яка надається «універсами послуг» у Німеччині, пов'язана із упровадженням у цій країні процедури видачі документів дозвільного характеру за декларативним принципом.

За українським законодавством передбачається також упровадження декларативного принципу, згідно з яким суб'єкт підприємницької діяльності отримує право на здійснення господарської діяльності без одержання документа дозвільного характеру шляхом повідомлення адміністратора або дозвільного органу про відповідність його матеріально-технічної бази вимогам законодавства; однак повільне упровадження декларативного принципу не вплинуло поки що суттєво на зміну організаційних форм та кількість послуг, що надаються у «єдиних центрах» в Україні.

Натомість, у багатьох федеральних землях Німеччини більшості підприємств не потрібно одержувати дозволи на початок роботи. Для визначення необхідності видачі дозволу застосовується принцип пропорційності ризику.

Принцип пропорційності ризику передбачає, що лише фірми, які займаються потенційно небезпечними видами господарської діяльності, повинні одержувати дозволи. У решті випадків нове підприємство повідомляє відповідні установи про початок роботи (є також певні відмінності у застосуванні декларативного принципу, пов'язані із організаційно-правовою формою підприємств). Декларативний принцип успішно застосовується не тільки у Німеччині але й у Великій Британії [10, с. 67].

У таких країнах, як Данія та Бельгія з метою зменшення часу очікування підприємством дозволу на початок діяльності визначено певний час, після якого, якщо установа не надає відповідь, підприємство автоматично вважається як таке, що має право на діяльність [11, с. 156].

Це приклад застосування принципу «мовчазної згоди» при отриманні дозвільних документів. За цим принципом видача дозволу може бути не тільки результатом формального рішення, але й рішення, яке передбачається. Тобто при відсутності від адміністративного органу відповіді у визначений строк рішення вважається таким, що видано, та діяльність, яку розпочинає надавач послуги, має законний характер [12, ст.13, п.4]. Такий підхід виключає затягування адміністративними органами часу видачі відповідних дозволів і є суттєвим кроком на шляху спрощення адміністративного тиску.

Суттєвому зменшенню адміністративного впливу на українських підприємців також сприятиме надання дієздатності принципу «мовчазної згоди» при отриманні всіх дозвільних документів.

Державна підтримка малого та середнього підприємництва у Німеччині включає більш як 500 програм федерального та регіонального значення, що сприяють інвестиційній активності. Інвестиції є важливою передумовою появи на ринку нових підприємств та адаптації вже існуючих до постійних змін в інноваційній сфері. Сприяння виявляється у наданні економічної інформації щодо нових технологій, а також фінансуванні з державного бюджету економічних та технічних консультацій та заходів із навчання та підвищення кваліфікації співробітників та керівників малих підприємств.

Великого значення держава надає формуванню загальнодоступної і економічно доцільної інфраструктури (транспортної, телекомунікаційної, управління, інститутів із забезпечення внутрішньої та зовнішньої безпеки, освіти та охорони здоров'я). Не залишаються поза увагою питання регіонального та галузевого розвитку, а також охорони довкілля та розповсюдження нових технологій.

В інтересах економічного розвитку в цілому держава не стримує у середньостроковій та довгостроковій перспективі природні ринкові зміни. Це означає, що неефективні підприємства та галузі, що не в змозі адаптуватися до змін зовнішнього середовища, мають піти з ринку. Держава також не вправі захищати малий бізнес від конкуренції в умовах ринкової економіки. Наголос робиться на використанні ринкових механізмів. Заходи, що приймаються, спрямовані насамперед на вирішення проблем, що виникають не з приводу ефективності малих підприємств, а їх невеликих розмірів порівняно із великим бізнесом. Полегшується, наприклад, доступ малого підприємництва до ринків капіталів та нових технологій. Крім того, надається допомога у формуванні початкового капіталу підприємства, коли йдеться про переважно довгострокові вкладення, наприклад, у раціоналізацію, розширення, переобладнання виробництва.

Підтримка підприємництва у Німеччині має регіональне спрямування. Метою регіональної структурної політики у Німеччині є усунення диспропорцій між сильними та слабкими в економічному плані регіонами. Інвестиції у підприємства та підприємницьку інфраструктуру вирівнюють рівень життя у всіх регіонах.

Важливе значення має непряма фінансова допомога, що надається малому бізнесу (вводяться податкові пільги, що звільняють, наприклад, від сплати податку на прибуток у певних розмірах) і пряма, що за обсягом та різноманітністю варіантів займає одне з найважливіших місць в арсеналі економічних важелів.

Виокремлюють наступні різновиди прямої допомоги. Насамперед, це державні інвестиційні надбавки/субсидії. Вони дуже рідко надаються на умовах повернення. За основу для їхнього розрахунку береться запланований об'єм інвестицій. Надбавки не підлягають оподаткуванню і надаються за вимогою.

Пільгове кредитування. Воно часто використовується на федеральному та регіональному рівнях. Серед інших видів фінансової допомоги можна назвати гарантії спеціалізованих банків за кредитами і пайову участь інвестиційних кампаній у капіталах малих підприємств, якщо ці банки або кампанії і сума прихованої допомоги фінансуються державою.

Пільгове кредитування за обсягом коштів, що на нього виділяються, є одним з найбільш важливих інструментів державної підтримки малого бізнесу. Пільгове кредитування малого підприємництва здійснюється за єдиними для всіх правилами, тобто жодному із заявників не надається перевага та приймається до уваги тільки кредитоспроможність. Заявки на отримання кредитів подаються до німецьких комерційних банків, вони ж займаються їх видачею і надалі працюють із клієнтами.

Пільгові умови кредитування передбачають:

- низьку проценту ставку (як правило, на весь термін кредитування);

- тривалий період кредитування (часто 10 років, при чому як мінімум на перші два роки підприємство звільняється від будь-яких виплат);

- можливість повернення будь-яких сум у будь-який час (нерідко без додаткових виплат);

- часткове фінансування – до 50% (інша частка проекту має бути профінансована за рахунок власних коштів інвестора або за рахунок позикових коштів). Заявка на надання пільгового кредиту подається до початку інвестиційного проекту.

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

До інструментів регіональної підтримки поряд з іншим належить й інвестування в охорону навколишнього середовища. Пільгове кредитування у межах спеціальних федеральних програм надається інвестиційним проектам з очищення водогонів, утилізації відходів, очищення повітря, економії електроенергії.

Успіх малого підприємства на ринку залежить від того, як використовуються найсучасніші технології, наприклад зв'язку та передачі інформації. Тому у створених по всій країні навчальних та технологічних центрах проводяться консультації, що охоплюють цю сферу діяльності.

У Німеччині існує розгалужена мережа інститутів сфери науково-дослідних і дослідно-конструкторських розробок. До їхніх замовників належать не лише великі, а й малі підприємства. До цієї мережі належать, наприклад, інститути товариства Фраунгофера (Fraunhofer Gesellschaft) або Товариства Макса Планка (Max-Planck-Gesellschaft). Тут можуть замовлятися та проводитися найскладніші дослідження, для виконання яких недостатньо наукового потенціалу та обладнання навіть у найбільших компаній Німеччини. Слід зазначити, що у час економічної світової кризи обсяг замовлень не лише не скоротився, а навіть зріс. Це пояснює наміри німецьких підприємств виходити на ринок із новими інноваційними розробками.

Висновки. Проведене дослідження дозволяє нам охарактеризувати модель підтримки підприємництва у Німеччині та ідентифікувати основні механізми регулювання підприємницької діяльності:

- спрощення процедури успадкування підприємств і сплати за це податку зі спадщини;
- зменшення податкових ставок;
- політика соціальних гарантій;
- формування загальнодоступної та економічно доцільної інфраструктури;
- підтримка розповсюдження нових технологій, надання інформації щодо нових технологій, а також фінансування з державного бюджету економічних і технічних консультацій та заходів з підвищення кваліфікації співробітників та керівників підприємств;
- сприяння інвестиційній активності (більше як 500 програм федерального та регіонального значення);
- підтримка громадських організацій на муніципальному рівні;
- допомога у формуванні початкового капіталу;
- кредити підприємствам-початківцям;
- спеціальні державні консультаційні програми із загальних питань експортних операцій.

Застосування європейського досвіду дозволяє нам охарактеризувати моделі адміністративних послуг на основі використання новітніх інформаційних технологій, боротьби з корупцією, створення ефективної інфраструктури підтримки та нормативно-правового поля діяльності малого підприємництва відкривають перед нами нові шляхи удосконалення діючого механізму державної підтримки розвитку малого підприємництва в Україні.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Schriften zur Modernisierung von Staat und Verwaltung. Band 1. Die Umsetzung der EU-Dienstleistungsrichtlinie in der deutschen Verwaltung. Teil I: Grundlagen / Herausgegeben von Utz Schliesky. – Kiel: Lorenz-von-Stein-Institut für Verwaltungswissenschaften, 2008. – 238 s.
2. Дайнен Д. Дедалі міцніший союз. Курс європейської інтеграції / Д. Дайнен; пер. з англ. М. Марченко. – К.: Вид-во «К.І.С.». – 2006. – 692 с.
3. Європейська хартія малих підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_860
4. Про стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні. Національна доповідь / [К. О. Ващенко, З. С. Варналій, В. Є. Воротін та ін.]. – К.: Держкомпідприємство, 2008. – 226 с.
5. Stratenschulte Eckart D. Wirtschaft in Deutschland (Reihe Zeitbilder der BpB). – Bonn, 2006. – 193 s.
6. Regulierungsrecht. Herausgegeben von Michael Fehling und Matthias Ruffert. – Tübingen: Mohr Siebeck, 2010. – 1251s.
7. Schorlemmer I. Erfolgreicher Bürokratieabbau in den Ländern. Ziele – Akteure – Verfahren. – Berlin: Logos Verlag, 2006. – 138 s.
8. Werner F. Abbau bürokratischer Hemmnisse bei Existenzgründungen und – übernahmen. Untersuchung im Auftrag des Bundesministeriums für Wirtschaft und Technologie / Werner Friedrich, Hubert Kranz, Michael Schorn. – Kerpen: Wirtschaft und Sozialforschung, 2003. – 173 s.
9. Центр надання адміністративних послуг «Єдиний дозвільний центр» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dozvil.ucoz.ua/index/dozvilni_organ_i_jaki_berut_uchast_u_roboti_dozvilnogo_centru_ta_dokument_i_jaki_nimi_vidajutsja/0-8
10. Жарая С. Б. Досвід надання адміністративних послуг у зарубіжних системах державного управління / С. Б. Жарая // Наук. вісн. АМУ; зб. наук. пр.: Державне управління та місцеве самоврядування. – Вип. 1/2010. – С. 64–71. – (Серія «Управління»).
11. Welter F. Dynamik im Unternehmenssektor: Theorie, Empirie und Politik / F. Welter. – Berlin: Duncker und Humblot, 2005. – 204 s.
12. Директива N 2006/123/ЄС Європейського Парламенту і Ради «Об услугах на внутреннем рынке» от 12 дек. 2006 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uazakon.com/documents/date_3q/pg_gmgqwy/pg9.htm

РЕЗЮМЕ

У статті досліджено європейський досвід формування механізмів підтримки та спрощення дозвільних процедур ведення підприємницької діяльності. Автором проаналізовано принципи законодавства ЄС щодо реформування дозвільної системи та особливості системи підтримки та розвитку малого підприємництва на регіональному рівні у державах-членах ЄС на прикладі Німеччини.

Ключові слова: європейський досвід, мале підприємництво, державна підтримка, регіональний рівень.

РЕЗЮМЕ

В статье исследуется европейский опыт формирования механизмов поддержки и упрощения разрешительных процедур ведения предпринимательской деятельности. Автором проанализированы принципы законодательства ЕС по реформированию разрешительной системы и особенности системы поддержки и развития малого предпринимательства на региональном уровне в государствах-членах ЕС на примере Германии.

Ключевые слова: европейский опыт, малое предпринимательство, государственная поддержка, региональный уровень.

SUMMARY

The article concentrates on the European experience in creation of the mechanism to support and simplify the authorization-based procedure for routine of business. The principles of European legislation on the reform of the licencing system are analyzed. The author focuses on the peculiarity of support system and small-scale business development on regional level in EU member states regarding Germany as example.

Keywords: european experience, small-scale business, government support, regional level.